



Møteinnkalling

Utvalg: KOMMUNESTYRET
Møtested: Rømskog kommunehus
Møtedato: 12.04.2018
Tidspunkt: Umiddelbart etter årsmøte i Frivilligsentralen kl. 18:00

Forfall meldes på tlf. 69 859177 eller e-post postmottak@romskog.kommune.no til sentraladministrasjonen, som sørger for innkalling av varamenn.

Varamenn møter kun ved spesiell innkalling.

Saksnr. **Arkivsaksnr.**

Innhold

PS16/18	17/318	E-skatt
		SØKNAD OM FRITAK FOR EIENDOMMSKATT 2017
PS17/18	17/719	E-skatt
		SØKNAD OM FRITAK FOR EIENDOMSSKATT 2018 OG 2019 GNR. 66 BNR. 2
PS18/18	16/317	
		PRINSIPPER FOR FINANSIERING AV AVLØPSNETT OG SANERING SPREDT AVLØP
PS19/18	18/106	Klientsaker
		BUDSJETTREGULERING DRIFTSBUDSJETT 2018
PS20/18	18/46	
		FIBERUTBYGGING I RØMSKOG 2018
PS21/18	18/164	
		HØRINGSUTTALELSE EKSPERTUTVALGETS FORSLAG TIL NYE OPPGAVER FYLKESKOMMUNEN
PS22/18	18/165	
		HØRING - FYLKESPLAN FOR ØSTFOLD - ØSTFOLD MOT 2050

PS23/18 18/163

**HØRINGSFORSLAG FOR REGIONAL TRANSPORTPLAN FOR ØSTFOLD
MED HØRINGSFRIST 23. APRIL 2018.**

PS24/18 18/160

**OPPLØSNING AV FELLES FORLIKSRÅD - OPPRETNING AV RØMSKOG
FORLIKSRÅD**

Rømskog, 05.04.2018

ordfører



SØKNAD OM FRITAK FOR EIENDOMMSKATT 2017

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
8/18	Kommunestyret	01.03.2018
16/18	Kommunestyret	12.04.2018

RÅDMANNENS INNSTILLING:

Søknad om fritak for eiendomsskattelovens § 7b innvilges ikke da bygningen på gnr 65 bnr 2 ikke anses å ha en historisk verdi da den verken er fredet eller inngår i kulturminneplanen som er under behandling. Det er ikke fremkommet nye opplysninger fra hjemmelshaver siden saken ble utsatt av kommunestyret 1.3.18.

BAKGRUNN

Det er den 10.12.2017 mottatt søknad om fritak for eiendomsskatt etter eiendomsskattelovens § 7b), bygning som har historisk verdi fra Frank Jensen. Søknaden gjelder våningshus på G.nr. 65 B.nr. 2. Kommunestyret vedtok 1.3 2018 å utsettes saken og ba om mer informasjon om bygningens alder og historiske verdi.

SAKENS FAKTA:

Bygningen er SEFRAK registret som verneverdig. Den aktuelle bygningen inngår i et gårdstun av eldre bygninger og er i slik stand at den ikke kan benyttes som bolig men er i matrikkelen registret som våningshus.

Det har ikke innkommet flere faktaopplysninger fra hjemmelshaver innenfor den gitte fristen.

Med hjemmel i eiendomsskatteloven § 7 b kan kommunestyret velge å fritta Bygning som har historisk verdi helt eller delvis for eiendomsskatt:

VURDERING:

Med hjemmel i eiendomsskatteloven § 7 b kan kommunestyret velge å fritta bygning som har historisk verdi helt eller delvis for eiendomsskatt:

Einar Harboe skriver i boken Eiendomsskatt, Kommentartutgave, 2. utgave 2004:

“Hvilke eiendommer som har historisk verdi, må avgjøres etter en skjønnsmessigvurdering der kommunestyret i utgangspunktet ikke er bundet av andre instansers vurdering. Faginstansers vurdering vil likevel kunne ha stor betydning som grunnlag for vurderingen, som for eksempel når en bygning er fredet etter lov om kulturminner. Det synes forsvarlig om kommunen på generell basis beslutter at fredede eiendommer unntas for skatteplikt.”

Begrunnelsen for å fritta vil kunne være at eiendommen har verdi for allmennheten, og at det gjerne påløper en del kostnader til vedlikehold av historiske bygninger slik at det blir urimelig om eiendomsskatt skal betales i tillegg.

Riksantikvaren sendte 25.11 2010 ut et brev til alle landets kommuner med anbefaling

om å fritta eiere av viktige kulturminner for eiendomsskatt

I brevet står det følgende:

«Etter vår oppfatning knytter begrepet «historisk verdi» seg til bygningenes kvalitet og alder, og Ikke det formelle vernet alene. På dette grunnlag, bør også de eiendommene som kommunen selv har regulert til bevaring etter plan - og bygningsloven omfattes av fritakshjemmelen. Som bærer Riksantikvaren - Direktoratet for kulturminneforvaltning av kommunens egen kulturarv, pålegges eieren også i slike tilfeller strenge restriksjoner. Flere av bygningene som er regulert til bevaring er også av nasjonal verdi, og dermed i fredningsklasse

Flere kommuner har imidlertid kommet svært kort når det gjelder bruk av regulering til bevaring eller regulering med hensynssoner som er den nye plan - og bygningslovens uttrykk. Vi vil derfor oppfordre kommunene til også å gi fritak for eiendommer som åpenbart er av "historisk verdi", men som ikke er fredet eller regulert. Slike bygninger kan for eksempel være identifisert av kommunen selv i en egen kommunedelplan eller kulturminneplan»

Rømskog kommune har ingen eksisterende kulturminneplan som identifiserer slike bygninger. Ny kulturminneplan er under politisk behandling. I forslaget er ikke den aktuelle bygningen nevnt.

Riksantikvaren skriver videre i sitt brev:

«For den enkelte kommune vil eiendomsskattfritak for historisk verdifulle bygninger bli et beskjedent inntektsbortfall, men for eierne vil det kunne bety mye. Fritak kan blant annet sees som en anerkjennelse av den innsats eierne gjør og motivere til bedre vedlikehold av kommunen segne kulturminner. De historiske eiendommene kan i mange tilfeller gjøre kommunen til et attraktivt reisemål, og dermed også bidra til lokal verdiskaping.»

VURDERING:

Eiendomsskattekontoret forholder seg til hva en bygning er registrert som i matrikkelen ved utskrivelse av eiendomsskatt. Den aktuelle bygningen er registrert som våningshus. Bygningens tilstand har ingen betydning for om det skal utskrives eiendomsskatt eller ikke. Dette er noe som hensynstas ved taksering av sakkyndig nemd for eiendomsskatt. Eiendomsskattekontoret og sakkyndig nemd har behandlet alle eiendommer i henhold til vedtatte retningslinjer og anser at alle bygninger har en viss verdi avhengig av tilstanden.

Riksantikvaren oppfordrer til at fredede bygninger og bygninger som kommer inn under kulturminneplan bør få fritak for eiendomsskatt på grunnlag av historisk verdi.

Den aktuelle bygningen er ikke fredet eller er lagt inn til forslag til kulturminne plan som er under politisk behandling.

KONKLUSJON:

Søknad om fritak for eiendomsskattelovens § 7b innvilges ikke da bygningen på gnr 65 bnr 2 ikke anses å ha en historisk verdi da den verken er fredet eller inngår i kulturminneplanen som er under behandling.

UTSKRIFT SENDES:

Eiendomsskattekontoret
Søker



SØKNAD OM FRITAK FOR EIENDOMSSKATT 2018 OG 2019 GNR. 66 BNR. 2

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
9/18	Kommunestyret	01.03.2018
17/18	Kommunestyret	12.04.2018

RÅDMANNENS INNSTILLING:

Søknad om fritak for eiendomsskatt etter eiendomskattelovens § 7b innvilges for 2018 og 2019.

BAKGRUNN

Det er den 17.12.2017 mottatt søknad om fritak for eiendomsskatt etter eiendomskattelovens § 7b), bygning som har historisk verdi fra Karoline Sundrud. Søknaden gjelder kårboligen (gamle stua) ved Arstua (Krokvoll) G.nr. 66 B.nr. 2. Kommunestyret vedtok 1.3 2013 å utsettes saken og ba om mer informasjon om bygningens alder og historiske verdi.

Eiendomsskattekontoret ba søker om også å søke om fritak for 2019 slik at kommunestyret kunne behandle sakene samtidig for å unngå unødvendig saksbehandling.

SAKENS FAKTA:

Bygningen er SEFRAK registret som verneverdig. Fylkeskonservatorene har estimert at bygningen sannsynlig er fra før 1850. Det er i 2015 fylkeskommunale bygningsvern midler til omlegging av taket. Bygningen har ikke innlagt vann eller avløp og er ikke i bruk som bolig, men er registrert som våningshus i matrikkelen.

Fylkeskonservatoren har uttalt seg om bygningens historiske verdi og konkluderer i sin uttalelse at bygningen har en historisk verdi.

Med hjemmel i eiendomskatteloven § 7 b kan kommunestyret velge å fritta bygning som har historisk verdi helt eller delvis for eiendomsskatt:

Einar Harboe skriver i boken Eiendomsskatt, Kommentartutgave, 2. utgave 2004:

“Hvilke eiendommer som har historisk verdi, må avgjøres etter en skjønnsmessigvurdering der kommunestyret i utgangspunktet ikke er bundet av andre instansers vurdering. Faginstansers vurdering vil likevel kunne ha stor betydning som grunnlag for vurderingen, som for eksempel når en bygning er fredet etter lov om kulturminner. Det synes forsvarlig om kommunen på generell basis beslutter at fredede eiendommer unntas for skatteplikt.”

Begrunnelsen for å fritta vil kunne være at eiendommen har verdi for allmennheten, og at det gjerne påløper en del kostnader til vedlikehold av historiske bygninger slik at det blir urimelig om eiendomsskatt skal betales i tillegg.

Riksantikvaren sendte 25.11 2010 ut et brev til alle landets kommuner med anbefaling om å fritta eiere av viktige kulturminner for eiendomsskatt

I brevet står det følgende:

«Etter vår oppfatning knytter begrepet «historisk verdi» seg til bygningenes kvalitet og alder, og Ikke det formelle vernet alene. På dette grunnlag, bør også de eiendommene som kommunen selv har regulert til bevaring etter plan - og bygningsloven omfattes av fritakshjemmelen. Som bærer Riksantikvaren - Direktoratet for kulturminneforvaltning av kommunens egen kulturarv, pålegges eieren også i slike tilfeller strenge restriksjoner. Flere av bygningene som er regulert til bevaring er også av nasjonal verdi, og dermed i fredningsklasse

Flere kommuner har imidlertid kommet svært kort når det gjelder bruk av regulering til bevaring eller regulering med hensynssoner som er den nye plan - og bygningslovens uttrykk. Vi vil derfor oppfordre kommunene til også å gi fritak for eiendommer som åpenbart er av "historisk verdi", men som ikke er fredet eller regulert. Slike bygninger kan for eksempel være identifisert av kommunen selv i en egen kommunedelplan eller kulturminneplan»

Rømskog kommune har ingen eksisterende kulturminneplan som identifiserer slike bygninger. Ny kulturminneplan er under politisk behandling. I forslaget er ikke den aktuelle bygningen nevnt.

Riksantikvaren skriver videre i sitt brev:

«For den enkelte kommune vil eiendomsskattfritak for historisk verdifulle bygninger bli et beskjedent inntektsbortfall, men for eierne vil det kunne bety mye. Fritak kan blant annet sees som en anerkjennelse av den innsats eierne gjør og motivere til bedre vedlikehold av kommunen segne kulturminner. De historiske eiendommene kan i mange tilfeller gjøre kommunen til et attraktivt reisemål, og dermed også bidra til lokal verdiskaping.»

VURDERING:

Eiendomsskattekontoret forholder seg til hva en bygning er registrert som i matrikkelen ved utskrivelse av eiendomsskatt. Den aktuelle bygningen er registrert som våningshus. Bygningens tilstand har ingen betydning for om det skal utskrives eiendomsskatt eller ikke. Dette er noe som hensynstas ved taksering av sakkyndig nemd for eiendomsskatt. Eiendomsskattekontoret og sakkyndig nemnd har behandlet alle eiendommer i henhold til vedtatte retningslinjer og anser at alle bygninger har en viss verdi avhengig av tilstanden.

Riksantikvaren oppfordrer til at fredede bygninger og bygninger som kommer inn under kulturminneplan bør få fritak for eiendomsskatt på grunnlag av historisk verdi.

Den aktuelle bygningen er ikke fredet eller lagt inn til forslag til kulturminneplan som er under politisk behandling.

Etter de nye opplysningene som er fremlagt i uttalelse fra fylkeskonservatoren anser eiendomsskattekontoret at bygningen har en historisk verdi selv om den ikke ligger inn i kulturminneplanen.

KONKLUSJON:

Bygningen fritas for eiendomsskatt i 2018 og 2019.

VEDLEGG:

SØKNAD.OM FRITAK.EIENDOMSSKATT

BILDER

UTTALELSE FRA FYLKESKOMMUNEN ANG HISTORISK VERDI AV GAMLESTUA PÅ
KROKVOLL

UTSKRIFT SENDES:

Søker

Saksbehandler for oppfølging



PRINSIPPER FOR FINANSIERING AV AVLØPSNETT OG SANERING SPREDT AVLØP

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
67/16	Formannskapet	19.09.2016
48/16	Kommunestyret	29.09.2016
18/18	Kommunestyret	12.04.2018
7/18	Utvalg for Utvikling og Planutvalg	10.04.2018

RÅDMANNENS INNSTILLING:

1. Avløpsområdet skal være 100 % selvkostfinansiert fra senest 2019.
2. Tilknytningsgebyr for avløp på kr 16 000 eks. mva pr boenhet belastes alle hjemmelshavere til tomter som kobles på det kommunale avløpsnett. For næringsstomter betales ett abonnement.
3. Abonnenter må selv bekoste privat stikkledning fra egen eiendomsgrense inntil maksimum 50 meter til husvegg, montering av pumpestasjon samt elektrikerarbeid for strøm til pumpestasjon.
4. Rømskog kommune bekoster villapumpestasjon til eiendommene, men utgifter til montering av villapumpe og anleggsarbeidet på egen eiendom må abonnenten bekoste selv, se pkt. 3.
5. Påkobling til kommunens trykkavløp forutsetter at hver eiendom har separatsystem (skilt overvann og kloakk) fra husvegg til pumpestasjon. Dette bekostes av den enkelte hjemmelshaver.
6. Hjemmelshavere til bebygde tomter plikter å koble seg til offentlig nett etter PBL §§ 27-1, 27-2 og Fl § 11 når avløpsnettet utbygges.
7. Årlig avløpsgebyr fastsettes likt for hele kommunen.
8. Hjemmelshavere som må ha eget renseanlegg gis et investeringsbidrag på inntil 50 % av dokumenterte anleggskostnader som overstiger kr 50 000 eksl. Mva oppad begrenset til maks. kr 50 000.

Ved ferdigstillelse av trykkavløpsanlegget vil anlegg på abonnentenes eiendom være i abonnentenes eierskap og ansvar i henhold til standard abonnementsvilkår for vann og avløp.

BAKGRUNN

Kommunestyret vedtok 11.6.2015 i K-sak 32/5 hovedplanen for vann og avløp. I tillegg er de vedtatt prinsipper for finansiering den 29.9.2016 i K-sak 48/16, hvor administrasjonene er bedt om å se på muligheter for tilskuddsordning for de med høye kostnader i forbindelse med utbygging av trykkavløp og for de som må investere i eget renseanlegg.

SAKENS FAKTA:

Hovedplanen tar for seg utbygging trykkavløp i områdene Sandum, Mojordet - Ramberg, Trosterud og Rømskog renseanlegg – Kirkerud. Alle områder utenom Trosterud er nå ute på anbud. Villapumpestasjoner har vært ute på anbud, og kommunen har valgt Skandinavisk kommunalteknisk AS som leverandør.

Prinsipper for finansiering trykkavløp.

Kommunestyret vedtok den 29.9.2016 i K-sak 48/16 følgende prinsipper for finansiering av kommunalt avløpsnett i Rømskog:

1. *Avløpsområdet skal være 100 % selvkostfinansiert fra senest 2019.*
2. *Tilknytningsgebyr for avløp på kr 16 000 pr boenhet belastes alle hjemmelshavere til tomter som kobles på det kommunale avløpsnett. For næringstomter betales ett abonnement.*
3. *Abonnenter må selv bekoste privat stikkledning fra egen eiendomsgrense til husvegg, samt elektrikerarbeid for strøm til pumpestasjon.*
4. *Påkobling til kommunens trykkavløp forutsetter at hver eiendom har separatsystem (skilt overvann og kloakk) fra husvegg til pumpestasjon. Dette bekostes av den enkelte hjemmelshaver.*
5. *Hjemmelshavere til bebygde tomter plikter å koble seg til offentlig nett etter PBL §§ 27-1, 27-2 og Fl § 11 når avløpsnettet utbygges.*
6. *Årlig avløpsgebyr fastsettes likt for hele kommunen.*
7. *Administrasjonen bes om å se på muligheten for at de som må ha eget anlegg kan gis et investeringsbidrag på inntil 50 % av anleggskostnad oppad til maks. kr 50 000.*
8. *Administrasjonen bes også se på muligheten for tilbakebetaling/tilskudd til de som har fått meget høye kostnader ved påkobling av avløpsnettet.*

Administrasjonen har sett på muligheten for tilbakebetaling/tilskudd til de som får meget høye kostnader i forbindelse med påkobling av avløpsnett. Det er landbrukseiendommer som vil få de største utgiftene da abonnentene selv må bekoste privat stikkledning fra egen eiendomsgrense til husvegg, samt elektrikerarbeid for strøm til pumpestasjon i henhold til vedtakets punkt 3.

Administrasjonene foreslår å endre prinsipper for finansiering punkt 3 til følgende: Abonnenter må selv bekoste privat stikkledning fra egen eiendomsgrense inntil maksimum 50 meter til husvegg, montering av pumpestasjonen samt elektrikerarbeid for strøm til pumpestasjon.

Det vil alltid være forskjeller på utgifter hver enkel abonnent vil få grunnet størrelse på eiendom og plassering av boligbygning. Rådmannens innstilling vil medføre følgende maksimumkostnader for abonnementene og kostnader for Rømskog kommune:

	Abonnement	Rømskog kommune
Tilkoblingsgebyr	Kr. 16 000 eks, mva.	
Grøft og avløpsrør 50 meter.	Kr: 30 000 eks. mva.*	
Villa pumpestasjon		Kr. 23 600 eks. mva.**
Nedsetting av pumpestasjon m/strøm	Variable priser	
Etablere separatsystem	Variable priser	
Pris pr meter grøft og avløpsrør		Kr. 600 eks. mva.*

- * Pris er brassert på lignende prosjekter
- ** Pris etter tilbud fra Skandinavisk kommunalteknikk AS

Totalt er det 54 boliger, 1 campingplass og 1 kirke som må koble seg på. Samt 3 fritidseiendommer. Hvorav 1 kobler seg på frivillig for klargjøring av innlagt vann.

Til sammenligning har Marker kommune som prinsipp at hver enkel abonnent bekoster avløpet fra villapumpestasjon til husvegg. + tilkoblingsgebyr. Aremark kommune har som prinsipp at hver enkel abonnent bekoster avløpet inkludert villapumpestasjon frem til tilkoblingspunkt på kommunal ledning + tilkoblingsgebyr. Aurskog- Høland kommunen har som prinsipp at hver enkel abonnent bekoster avløpet inkludert villapumpestasjon frem til tilkoblingspunkt på kommunal ledning + tilkoblingsgebyr.

Både Marker og Aremark kommune har som prinsipp at dersom kostnader i forbindelse med påkobling overstiger henholdsvis 1,3 og 2 ganger folketrygdens grunnbeløp. (G) gis muligheter til andre alternativer enn tvungen påkobling til avløpet.

Innvesteringsbidrag eget renseanlegg

Administrasjonene har sett på mulighetene for å kunne gi innvesteringsbidrag til de som har fått vedtak om rensing av avløpsvann og som må ha eget renseanlegg. Administrasjonene sammenligner dette med bidrag som kommunen gir til de som må koble seg på trykkavløp. Her vil det også være forskjeller på kostnadene for de enkelte eiendommene avhengig eiendommens beliggenhet og hjemmelshavers valg av renseløsning.

Det er 6 eiendommer i Rømskog kommune som har fått vedtak om rensing av avløpsvann (renseanlegg). 1 eiendom er kommunens (Kurøen)

Et innvesteringsbidrag på inntil 50 % av dokumenterte anleggskostnader over kr 50 000 oppad begrenset til maks. kr 50 000 pr eiendom vil kunne medføre en kostnad for kommunen på kr. 250 000 i investeringsbidrag.

Eierskap av trykkavløp

Kommunestyret vedtok den 6.2014 i K-sak 2/14 følgende:

Standard abonnementsvilkår for vann og avløp utarbeidet av Kommunenes Sentralforbund med tilhørende administrative og tekniske bestemmelser vedtas som gjeldende i Rømskog kommune. Vedtak: Standard abonnementsvilkår for vann og avløp utarbeidet av Kommunenes Sentralforbund med tilhørende administrative og tekniske bestemmelser vedtas som gjeldende i Rømskog kommune

Det vil si at når trykkavløpet ferdigstilles vil abonnenten ha eierskap for anlegget på sin eiendom frem til tilkoblingspunktet til hovedledningen. Abonnenten vil da ha ansvaret for drift, overvåkning og vedlikehold av anlegget. Rømskog kommunes ansvar vil være drift, overvåkning og vedlikehold på trykkavløpets hovedledninger.

VURDERING:

Administrasjonene har ønsket å få til en mest mulig likhet mellom hver enkel abonnents utgifter i forbindelse med utbygging av trykkavløp. Samt at utgifter til de som må ha eget renselanlegg skal samsvare med utgifter til de som kobler seg på trykkavløpet. Da eiendommer har forskjellige beliggenhet og størrelse er det vanskelig å få til 100 % likhet. Rådmannens innstilling ansees å være de prinsippene som får mest mulig likhet uten at Rømskog kommune skal dekke alle utgifter i forbindelse med trykkavløpet.

Det vurderes at evt. investeringsbidrag må dekkes av disposisjonsfond.

Rådmannens innstilling punkt 9 medfører at tidligere vedtak om at standard abonnementsvilkår skal være gjeldende i Rømskog kommune også blir gjeldende i utbyggingen av trykkavløpet.

KONKLUSJON:

Rådmannens innstilling vedtas for å sikre en mest mulig likhets behandling og at standard abonnementsvilkår følges.

UTSKRIFT SENDES:

Tjenesteleder utvikling



BUDSJETTREGULERING DRIFTSBUDSJETT 2018

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
17/18	Formannskapet	12.03.2018
19/18	Kommunestyret	12.04.2018



FIBERUTBYGGING I RØMSKOG 2018

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
10/18	Formannskapet	12.02.2018
18/18	Formannskapet	12.03.2018
20/18	Kommunestyret	12.04.2018

RÅDMANNENS INNSTILLING:

1. Det anbefales at prosjektet primært gjennomføres i regi av kommunen selv, sekundært av Rømskog Næringssselskap AS.
2. Kommunen melder seg inn i Fiberforeningen
3. Det søkes midler fra Nasjonal Kommunikasjonsmyndighet i 2018 og 2019.

Behandling/vedtak i Formannskapet - 12.03.2018

BEHANDLING:

Det ble fremsatt følgende forslag fra Randi Dalheim (Sp) til nytt pkt 1:

1. Det anbefales at prosjektet primært gjennomføres i regi av Rømskog Næringssselskap AS, sekundært av Rømskog kommune.

Enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Det anbefales at prosjektet primært gjennomføres i regi av Rømskog Næringssselskap AS, sekundært av Rømskog kommune.
2. Kommunen melder seg inn i Fiberforeningen
3. Det søkes midler fra Nasjonal Kommunikasjonsmyndighet i 2018 og 2019.

SAKENS FAKTA:

I investeringsbudsjett for 2018 er det bevilget kr 1,5 mill til fiberutbygging i Rømskog. Samme beløp er satt opp i økonomiplan for 2019.

Utbyggingen av fiber i Trosterud (område 1) skjer etter anbudsavtale med Dataservice AS. Dette finansieres av midler bevilget fra Nasjonal Kommunikasjonsmyndighet (Nkom). Bevilgningen omfatter også utbygging av fiber i områdene på Vestsida hvor det planlegges å legge offentlig avløp i 2018 (område 2 og område 3). Nye avløpsabonnenter her har frist til å koble seg på innen 1.8.19.

Dataservice AS ønsker også å bygge ut fiber fra Eidet til kirken (område 8) når det skal legges offentlig avløp der i 2018/2019. Å legge ned trekkerør for fiber samtidig med avløpsrørene fordyrer gravingen noe, men store deler av kostnaden belastes selvkost for avløp fordi kommunen skal ha fiber til renseanlegg og pumpestasjoner. Det er enighet om en intensjonsavtale hvor kommunen gis tilgang til mørk fibertråd der kommunen legger fiberrør, og Dataservice AS blåser fiber i kommunens rør når alle abonnenter som skal ha fiber har koblet seg til kommunens avløp.

Det er arbeidet med andre private leverandører ifht utbygging, men det har ikke lyktes å få interessenter. Telenor AS har nylig signalisert at de kan være interessert, men kun i utbygging av sentrale områder og med et tilskudd fra kommunen på min. kr 3,8 mill.

Det er arbeidet med å legge en plan for utbygging av fiber i noen av de andre delene av kommunen, dvs områder hvor det er offentlig avløp:

Område 4 Skjønhaug – Haukenesfeltet- Sandemfeltet – Engen

Område 5 Struten – Fjellveien

Område 6 Kopperud

Når det gjelder område 6 ligger noen av husstandene så langt fra Storveien at det ikke vil kunne legges fiber dit uten omfattende egeninnsats.

Resterende områder av kommunen må utredes i 2019.

Kommunen har noe interne ressurser til dette prosjektet, men det er behov for innleie av spisskompetanse og prosjektledelse.

Det er dannet en sammenslutning av kommuner som bygger ut fiber i egen regi. Foreningen bistår lokale og regionale netteiere og har som formål:

- Ivareta medlemmers interesser og verdier som et overordnet interesseorgan
- Være et tett og fysisk fora for diskusjon og initiativ til samarbeid mellom regionale aktører.
- Utøve en felles stemme for regionale og lokale netteiere, for å få større gjennomslag.
- Være påvirkende, drive debatt og sette båndbredde på agendaen, som bidrar til økt bredbåndbygging for bedrifter og privatpersoner i ikke-urbane strøk.
- Forberede regionale aktører på hva nye forretningsmodeller betyr – muligheter og utfordringer og konsekvenser av ikke å agere.
- Etterstrebe å jobbe sammen med andre interesseorganisasjoner

Medlemskap koster kr 12 500 pr år.

Økonomi

Kommunen kan stå for utbyggingen i egen regi eller man kan opprett et eget fiberselskap som eies av kommunen og private interessenter. Alternativt kan Rømskog Næringsselskap AS forespørres om å gjennomføre prosjektet, men de må også leie inn kompetent prosjektledelse som må følges opp.

Fiberutbyggingen kan gjøres med låneopptak. Lånene betjenes med tilkoblingsavgift fra husstandene og utleie av fiberen til nettselskap. Det må forutsettes at slik avtale inngås før utbygging.

Foreløpig tall for tilkoblingsavgift er netto kr 6000 pr husstand.

Foreløpig budsjett i kr eks. mva:

	Husstander	Utbyggingskostnad	Inntekt engangs-tilkoblingsavgift	Inntekt linjeleie pr år
Område 4	35	500 000	210 000	
Område 5	10	200 000	60 000	
Område 6	15	800 000	90 000	
Samlet		1 500 000	360 000	150 000

Forutsatt en rente på 3% og 25 års nedbetaling, vil inntektene fra linjeleie kunne betjene lånet.

Det er tatt høyde for at 94 % av husstandene i området tegner abonnement. I tillegg har Tolletaten signalisert at de kan være interessert i fiber til sine kamera, samt at kommunens pumpestasjoner og renseanlegget på Vestsida trenger fiber. Sistnevnte tilkoblinger kan belastes selvkostområdet avløp.

Det er uavklart om investeringen gir mva-kompensasjon, skattejurister og revisjonen er forespurt.

Det vil bli utlyst nye Nkom midler med søknadsfrist i april hvor kommunen kan søke om tilskudd til utbygging av bredbånd.

Modellen er den samme for om det er kommunen eller et aksjeselskap som står for utbyggingen og er eier av nettet. Utbygger vil stå ansvarlig for utbyggingen og er ansvarlig driften av det passive fibernettet. Utbyggingen skjer i flere etapper hvor utbygger tar opp lån for å finansiere utbyggingen av en hovedfiber med strategisk plasserte noder (tilkoblingspunkter) som i grove trekk legges langs de offentlige veiene. Når denne er utbygd kan det organiseres frivillige grendelag som med veiledning fra utbygger kan stå for den

videre utbyggingen til de husstander som vil knytte seg til. Utbyggingen baseres på privat dugnadsinnsats for å spre utbyggingskostnaden.

Denne strukturen kan sammenlignes med hvordan kommunen har bygd ut og eier et sentralt veinett hvor private kan bygge sine veier frem til det kommunale veinettet.

Tilgangen styres fra tekniske fiberrom etablert på strategiske lokasjoner i kommunen. Fiberrommene er koblet opp mot passive skjøteskap ute i kommunen. Sluttkundenes fiberforbindelse er koblet til disse endepunktene. Utbygger kan selge tilgang til aktive kundeporter. Sluttkundene knyttes opp mot egen port, og utbygger fakturerer bredbåndleverandøren.

Følgende tjenester vil kunne benyttes i sluttkundens port: internett, TV, telefoni, alarm, kommunalt velferdsnett, tjenester som avlesning av vann og energi, energistyring, smarthusteknologi etc. Videre vil utbygger kunne tilby tilgang til mørk fiber til husstander som har behov for dette.

Basert på tegning av tilstrekkelig antall abonnementer vil utbygger kunne igangsette utbyggingen.

Utbygger kan også stå for drift av tjenester til Public WiFi på sentrale steder i kommunen.

Prosjektets usikkerheter og risikovurderinger

Det er flere faktorer som kan ha innvirkninger på gjennomføringen.

- Manglende interesse fra husstandene

Det kan føre til et svekket inntektsgrunnlag for prosjektet. Ettersom utbyggingen av fibernettet vil skje trinnvis, vil det kun bygges ut i områder hvor en viss andel av hjemmelshaverne er villige til å betale en egenandel for utbyggingen. Dette vil føre til at inntektene vil følge utgiftene. Det kommunale selskapet vil være sikret inntekter fra kommunen ettersom kommunale bygg og tjenester i nær fremtid vil ha behov for tilgang til et oppgradert fibernett.

Det er svært viktig at det kommunale selskapet har en startkapital som tilsvarer forventede kostnader for oppstart av utbygging av fibernettet. Det er viktig at eierne av selskapet er innforstått med at selskapet vil måtte bygge ut fibernettet trinnvis over tid. Det vil derfor ta tid før selskapet vil kunne vise til positive økonomiske resultater.

Tjenesteleverandører

- Topografiske utfordringer

Uforutsette grunnforhold og topografiske utfordringer kan føre til høyere kostnader enn beregnet ved etablering av fiber i enkelte områder. I disse områdene vil det måtte gjøres enkeltvurderinger av om det vil være mer kostnadseffektivt å velge andre tekniske løsninger for å oppnå forbedret hastighet.

Utbygger vil administrere salget av nyetableringer til sluttkunder og utleie av tilgang til fibernettet til tjenesteleverandør. Når et visst antall sluttkunder i et område ønsker fibertilkobling, vil utbygger begynne med prosjekteringen av utbyggingen. Det er viktig at et evt. selskap som utbygger har et tett samarbeid med kommunens tekniske tjeneste som avløp, renovasjon og veg under prosjekteringen.

Utbygger må inngå avtaler med grunneiere og rammeavtaler med ett eller flere entreprenørfirmaer som vil bygge ut den passive delen av nettet og sørge for at sluttkundene blir koblet til fibernettet.

Utbygger vil ha det overordnede driftsansvaret og må derfor sørge for at nettet fungerer til enhver tid. Ved feil/ skader på det passive nettet (fiberrør, stolpestrekk, veiskap osv.) vil sluttkundene måtte kontakte utbygger. Ved systemfeil, problemer med rutere, hastighet og annet, skal sluttkundene kontakte tjenesteleverandøren direkte.

Det bør også inngås en avtale om vaktordning for det passive nettet (fiberrør, stolpestrekk, veiskap osv.) Dette bør være en avtale med det samme selskapet som har ansvar for utbyggingen av den passive delen av fibernettet frem til tomtegrensene.

Stipulerte driftskostnader pr år er kr 50 000.

VURDERING:

I dag spiller teknologisk utvikling en nøkkelrolle for Rømskogs muligheter for endring, vekst, velferd og bærekraft. Bedre tilgang til bredbåndsnett og bredbåndstjenester kan øke livskvaliteten og produktiviteten for Rømskog. Det vil ha betydning for dagens innbyggers ønske om å bli boende i Rømskog og for fremtidig bosetting. Forbedret infrastruktur vil også kunne gi økt turisme og bruk av fritidsboliger som igjen kan enervere inntekter for næringslivet og andelsstanden og bedre det lokale tilbudet. Det er derfor viktig at kommunen legger til rette for utbygging av bredbåndsnett for å sikre fremtidig bosetting, sysselsetting, tilgang til velferdsteknologi og verdiskaping lokalt. Det er behov for utbygging av bredbånd slik at innbyggerne kan følge den digitale utviklingen, barn og unge skal arbeide på skolens læringsplattformer, bedrifter og hjemmekontor trenger bedre nettilgang. Deler av kommunen har god 4G-dekning, men mange steder er det mangelfullt. Innbyggere nær telefonsentralen har i dag rask nett-tilgang, men det vites ikke hva som vil skje med Telenors kobbertråder i fremtiden.

Sist, men ikke minst er det viktig for kommunen at husstandene har fibertilgang slik at velferdsteknologiske løsninger kan tas i bruk i hjemmene.

Fordelen med å ha fiberen i kommunalt eie er å unngå en monopolsituasjon hvor ett privat firma kan styre fremtidig tilgang og prissetting på fibertilgangen i Rømskog. Det er viktig at kommunen er sikret fremtidig tilgang til fiber, og det til en gunstig pris fordi vi vil trenge det i forhold til bruk av velferdsteknologi i hjemmene.

Fiberutbygging kan synes som en for stor oppgave for en liten kommune, det er derfor nødvendig å gjøre dette trinnvis og med innleie av nødvendig kompetanse.

Det anbefales at prosjektet primært gjennomføres i regi av kommunen selv, og at kommunen melder seg inn i fiberforeningen. Det vurderes at det å opprette et fiberselskap eid av kommunen og private vil være et for stort løft for kommunen som helhet. Alternativt kan Rømskog Næringsselskap AS forespørres om å være utbygger.

KONKLUSJON:

Det arbeides videre med planene som beskrevet i saken.

UTSKRIFT SENDES:

Revisjon

Saksbehandler



HØRINGSUTTALELSE EKSPERTUTVALGETS FORSLAG TIL NYE OPPGAVER FYLKESKOMMUNEN

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
21/18	Kommunestyret	12.04.2018

RÅDMANNENS INNSTILLING:

(saken legges frem uten innstilling)

SAKENS FAKTA:

Ekspertutvalgets rapport «Regionreformen – Desentralisering av oppgaver fra staten til fylkeskommunene» er sendt på høring med frist 9.5.18. Etter at regjeringen har mottatt høringsinnspillene, vil departementene vurdere forslagene i rapporten. Ev. forslag som krever lov- eller forskriftsendringer, vil bli sendt på høring på ordinær måte, slik at høringsinstansene får anledning til å uttale seg om regjeringens forslag. Forslag til lovendringer fremmes deretter for Stortinget. Ev. forslag fra regjeringen som kun krever budsjettendringer, vil bli fremmet for Stortinget i forbindelse med den ordinære budsjettprosessen.

Da Stortinget behandlet stortingsmeldingen om regionreform (Meld. St. 22 (2015–2016)) ba Stortinget regjeringen sette ned et ekspertutvalg som skal foreslå ytterligere oppgaver til fylkeskommunene. Regjeringen satte ned ekspertutvalget i juni 2017, etter at Stortinget hadde vedtatt en fylkesinndeling med 11 fylkeskommuner inkludert Oslo

Ekspertutvalgets rapport ble 1. februar levert til regjeringen ved kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland. Ministeren la rapporten ut på høring med 6 ukers høringsfrist. Høringsfristen ble senere utvidet med frist til 9.mai 2018. Konsekvensene av forslaget vil først og fremst vil berøre de nye fylkeskommunene, f.eks Viken.

Ekspertutvalgets mandat:

Utvalgets mandat har vært å vurdere oppgaver hos staten som kan overføres til fylkeskommunalt nivå. Forslagene skal kunne styrke fylkeskommunenes samfunnsutviklerrolle, gi en mer brukervennlig forvaltning, en bedre offentlig ressursbruk, og bedre tjenester for innbyggere og næringsliv.

Utvalgets arbeid og prinsipper

Generalistkommuneprinsippet er lagt til grunn for utvalgets arbeid. I tillegg ligger føringer om at oppgavefordelingen bør ivareta hensynet til brukerne, lokalt selvstyre og deltakelse, samt nasjonale mål.

Utvalget tolker Stortingets vedtak om regionreformen som et svar på to utfordringer. For det første har det de siste årene skjedd en betydelig vekst og oppdeling i den statlige forvaltningen, særlig i direktoratene og direktoratslignende enheter. Dette har gitt en

sektorisert forvaltning med lavere grad av samordning enn ønskelig. For det andre vil mange kommuner etter første fase av kommunereformen fortsatt ha få innbyggere.

Fylkeskommunene har et potensial til å forsterke sin rolle som partner og veileder for kommunene, blant annet i form av fagkompetanse og som deltaker i kommunenes utviklings- og planarbeid.

I tillegg peker utvalget på at det er en utfordring at fylkeskommunenes legitimitet, og interessen for fylkesdemokratiet, er noe lavere enn interessen for kommunedemokratiet og våre nasjonale demokratiske institusjoner. Dette har sammenheng med at fylkeskommunene har hatt få oppgaver som har avspeilet konfliktdimensjonene i norsk politikk. Skal fylkeskommunen oppnå økt politisk oppmerksomhet, må de nye oppgavene i større grad enn tidligere reflektere sentrale politiske konfliktdimensjoner og ha betydning for innbyggerne.

Utvalget har videreutviklet Oppgavefordelingsutvalgets retningslinjer for fordelingen av oppgaver mellom forvaltningsnivåene, og vurdert oppgaver og ansvar etter følgende fem retningslinjer:

- Oppgaver bør legges så nært innbyggerne som mulig, men på et så høyt nivå som nødvendig for å sikre en kostnadseffektiv oppgaveløsning. Det myndighetsorgan som er tillagt ansvar og beslutningskompetanse for en oppgave, skal også ha fagmiljøet tilknyttet oppgaven og ansvaret for å finansiere utgiftene til oppgaveløsningen
- Oppgaver som krever utøvelse av politisk skjønn og vurdering bør legges til folkevalgte organer
- Oppgaver som krever stor grad av samordning, og/eller oppgaver som har store kontaktflater med hverandre, bør legges til samme forvaltningsorgan
- Oppgaver som av ulike årsaker ikke skal la seg påvirke av lokalpolitiske forhold, bør være et statlig ansvar. Staten bør ha ansvaret for oppgaver som forutsetter et nasjonalt helhetsgrep for god oppgaveløsning

Utvalget er enig med flertallet på Stortinget i at oppgavefordelingen må endres for å løse grunnleggende samfunnsutfordringer landet står overfor på en bedre måte enn i dag.

Utgangspunktet for utvalgets vurderinger er derfor at overføring av oppgaver skal bidra til tydeligere ansvarsfordeling, mer effektiv ressursbruk og bedre tjenester til innbyggere og næringsliv.

Dagens samfunnsutfordringer er grense- og sektoroverskridende. Det stilles krav til omstilling i næringslivet, innovasjon i offentlig sektor, integrering, kutt i klimagassutslipp og tilpasning til nye klima- og miljøvilkår. Innbyggere og næringsliv har behov for tjenester og tilrettelegging fra flere forvaltningsnivåer og sektorer. Nasjonal, regional og lokal politikk og forvaltning må virke sammen. Å samle oppgaver i ett folkevalgt organ og én administrasjon, vil legge til rette for mer koordinert offentlig virkemiddel- og ressursbruk i forvaltningen.

Utvalget mener representativitet, deltakelse og åpenhet er grunnleggende demokratiske verdier som kan styrkes gjennom å flytte oppgaver fra staten til fylkeskommunen. Overføring av oppgaver fra stat til fylkeskommune vil bidra til at makten fordeles i samfunnet og til at interessen for fylkesdemokratiet kan styrkes. Fylkeskommunen må ha klart definerte oppgaver, og de veivalg fylkeskommunen gjør må ha relevans og konsekvenser for innbyggere og næringsliv.

Utvalget mener regionreformen og ny fylkesstruktur legger grunnlag for en substansiell oppgaveoverføring til fylkeskommunen. Regionreformen gir dermed rom for at sentrale oppgaveområder for samfunnsutviklingen i ulike deler av landet bedre kan ses i sammenheng og underlegges politisk diskusjon nærmere de som berøres av prioriteringer og tiltak.

Utvalgets forslag med punktvis liste over de konkrete overføringsforslagene:

Utvalget foreslår oppgaveoverføringer til fylkeskommunene innen fem områder som modellen under viser. Oversikt over områdene kommer fortløpende i dokumentet under.

Utvalget har gruppert sine forslag i fem tematiske bolker.

1. Næring, kompetanse og integrering

- Oppdragsgiveransvar for minst halvparten av det offentlige midler som i dag forvaltes av Innovasjon Norge. Eierandel i Innovasjon Norge på mellom 50 og 66 prosent.
- Ansvar for oppgavene og virkemidlene som i dag ligger til Siva. Siva nedlegges.
- Ansvar for om lag halvparten av det offentlige innsats for næringsrettet forskning som i dag ligger til Forskningsrådet. Midlene forvaltes etter modell av regionale forskningsfond.
- Ansvar for Regionalt næringsprogram som i dag ligger til fylkesmannen. Midlene til investeringer og bedriftsutvikling i landbruket (IBU-midlene) overføres fra Landbruks- og matdepartementet til fylkeskommunene, som gir oppdrag til Innovasjon Norge.
- Ansvar for oppgavene og virkemidlene som i dag ligger til Distriktssenteret. Distriktssenteret nedlegges.
- Ansvar for om lag halvparten av midlene over tilskuddsordningen Arktis 2030 som involverer nordnorske aktører overføres til fylkeskommunene i Nord-Norge. Ansvar ligger i dag til Utenriksdepartementet. Utvalget mener staten bør vurdere å gi fylkeskommunene i Nord-Norge et mer aktivt og formelt ansvar for å delta og forberede møter i Arktisk Råd.
- Ansvar for oppgavene og virkemidlene knyttet til karriereveiledning som i dag ligger til Kompetanse Norge og NAV.
- Ansvar for å legge til rette for og finansiere opplæring og utdanningstiltak som ikke er finansiert over ordinære bevilgninger til universiteter og høyskoler eller over fylkeskommunenes budsjetter til videregående opplæring og fagskoler. Det omfatter blant annet ansvar for ulike tilskudd som i dag ligger til Kompetanse Norge. Nasjonale oppgaver i Kompetanse Norge kan overføres til Utdanningsdirektoratet. Kompetanse Norge nedlegges.
- Ansvar for store deler av oppgavene som i dag ligger til IMDI, herunder veiledning av kommunene, utbetaling av tilskudd til kommunene, kompetansetiltak og bosetting. Utbetaling av integreringstilskuddet og gjenværende oppgaver av nasjonal karakter kan overføres til ansvarlig departement. IMDI nedlegges.

2. Samferdsel

- Ansvar for kjøp av fylkesinterne togruter og kjøp av togruter mellom henholdsvis Østfold/Akershus/Buskerud, Telemark/Vestfold, Hedmark/Oppland og Oslo, som i

dag ligger til Jernbanedirektoratet. Ansvar for grenseoverskridende togruter forutsetter et nært samarbeid mellom fylkeskommunene, for eksempel ved at Østfold/Akershus/Buskerud tar et vertskommuneansvar som det største jernbanefylket.

- Ansvar for forvaltning av tilskudd til utbygging av bredbånd som i dag ligger til Nasjonal kommunikasjonsmyndighet.

3. Klima, miljø og naturressurser

- Ansvar for klima- og miljøoppgavene som i dag ligger til fylkesmannen, med unntak av forurensingsområdet og oppgaver knyttet til kontroll, tilsyn og klage.
- Regionalt samordningsansvar på klimaområdet knyttet til oppfølgingen av klimaloven.
- Myndighet til å fatte vedtak om konsesjon til utbygging av vannkraft på 1-10 MW og vindkraft over 1 MW/fem turbiner som i dag ligger til NVE. Fylkeskommunene kan benytte NVE i saksbehandlingen.

4. Kultur og kulturminnevern

- Ansvar for prosjektmidler og driftsstøtte til institusjoner og arrangementer av lokal eller regional karakter og som i dag ligger til Norsk Kulturråd.
- Ansvar for samtlige institusjoner innenfor kapittel 323 Musikk og scenekunst, post 60 Landsdelsmusikerne i Nord-Norge, post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner og post 73 Region- og distriktsopera som i dag ligger til Kulturdepartementet. Fra post 70 under samme kapittel overføres Den Nationale Scene og Bergen Filharmoniske Orkester. Flertallet av tilskuddene som finansieres over post 78 under samme kapittel, foreslår også overført.
- Ansvar for flertallet av museer som finansieres over kapittel 328 Museum og visuell kunst, post 70 Det nasjonale museumsnettverket. Flertallet av tilskudd som i dag finansieres over post 78 under samme kapittel, foreslås også overført.
- Ansvar for investeringsmidler tilhørende ovennevnte institusjoner innen musikk, scenekunst og museum som i dag ligger til Kulturdepartementet (kapittel 322 Bygg og offentlige rom, post 70 Nasjonale kulturbygg).
- Ansvar for forvaltning av spillemidler til kulturbygg, Den kulturelle skolesekken, Musikkutstyrsordningen, Ordningen for innkjøp av musikkinstrumenter, Aktivitetsmidler kor, Krafttak for sang og Ordningen for historiske spill som i dag ligger til Kulturdepartementet.
- Ansvar for forvaltning av spillemidler på biblioteks-, arkiv- og museumsfeltet som i dag ligger til Nasjonalbiblioteket, Arkivverket og Kulturrådet. Spillemidlene til idrettsanlegg i kommunene foreslås fordelt direkte til fylkeskommunene uten forutgående behandling i Kulturdepartementet.
- Ansvar for hovedmengden av førstelinjeoppgaver på kulturminnefeltet som i dag ligger til Riksantikvaren. Ansvaret for relevante tilskuddsordninger foreslås lagt til fylkeskommunene.

5. Helse og levekår

- Ansvar for folkehelseoppgavene som i dag ligger til fylkesmannen, med unntak av oppgaver knyttet til tilsyn. Ansvar for tilskuddsordninger med relevans for lokalt og regionalt folkehelsearbeid som i dag ligger til Helsedirektoratet og fylkesmannen.
- Ansvar for pedagogiske-psykologiske støttetjenester (PPT) som i dag ligger til Statped, og ansvaret for veiledning og støttetjenester overfor kommunene. Ansvar for statens spesialscole i Skådalen foreslås overført til Oslo kommune som må ivareta et landsdekkende tilbud. Øvrige oppgaver i Statped kan overføres til Utdanningsdirektoratet. Statped nedlegges.
- Ansvar for barnevernsinstitusjoner, fosterhjem og adopsjon som i dag ligger til Bufetat.
- Ansvar for omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere under femten år forblir statlige. Bufetat legges ned. Bufdir beholdes som fagdirektorat for barnevernet.
- Ansvar for familievernet som i dag ligger til Bufetat.

Dette innebærer:

Utvalgets forslag innebærer at fylkeskommunene får forvaltningsansvar for relevante tilskudds- og prosjektmidler innenfor de oppgaveområdene som foreslås overført, og som i dag er lagt til departementer, direktorater og fylkesmannen.

Utvalgets forslag medfører nedleggelse av fem statlige institusjoner: IMDI, Kompetanse Norge, Statped, Bufetat, Distriktssenteret og Siva. I tillegg fører det til nedleggelse av Bufetat. Flere av oppgavene til departementer og direktorater som oppdragsgiver, fagorgan og/eller forvalter reduseres vesentlig.

Utvalget støtter regjeringens forslag til tiltak for å styrke regional planlegging som virkemiddel for samordning. Videre foreslår utvalget:

- å tydeliggjøre og forankre statens plikt til deltakelse og oppfølging av regionale planer i plan- og bygningsloven.
- å vurdere hvordan fylkesmannen kan innta en tilsynsrolle overfor statlige etater med hensyn til faktisk deltakelse i planprosesser og oppfølging i tråd med plan- og bygningsloven.
- å utvikle fastere prosedyrer for å sette samfunns mål for KVVU-arbeidet i den innledende idéfasen i KS-systemet, og for tilsvarende prosesser for vurdering av andre store statlige investeringer.
- at regionale planbestemmelser videreutvikles og formidles som et virkemiddel for en langt større bredde av temaer enn i dag.
- at det i plan- og bygningsloven åpnes for at fylkeskommunen (etter anmodning fra aktuelle kommuner eller pålegg fra staten), i tillegg til staten, kan tre inn i myndigheten

til kommunestyret og utarbeide plan etter bestemmelsene for kommunal plan med juridisk bindende virkning.

- at staten aktivt bruker muligheten til å gi tydelige nasjonale forventninger til regional planlegging som virkemiddel for gjennomføring av nasjonal politikk.

Utvalget foreslår at ansvar for planjuridisk veiledning av kommunene som i dag ligger til fylkesmannen, overføres til fylkeskommunene. Utvalget mener det er viktig å gjennomgå sektorlover med sikte på bedre harmonisering til plan- og bygningsloven.

Utvalget mener regionreformen legger grunnlag også for ytterligere utredning av endringer. Det bør utredes overføring av barnevernsoppgavene som i dag ligger til kommunene, til fylkeskommunen.

- Det bør utredes overføring av ansvar for tilskuddsordningene innenfor arbeidsmarkedsopplæringen og bedriftsintern opplæring som i dag ligger til NAV, til fylkeskommunene.
- Staten bør kartlegge dagens tilsyns- og klagehemler overfor fylkeskommunene med sikte på en reduksjon av antall hemler og sterkere ansvarliggjøring av fylkeskommunen.
- Spørsmålet om organiseringen av sykehusene bør vurderes på nytt, der en fylkeskommunal modell inkluderes i utredningen.

Finansiering av fylkeskommunene

Rammefinansiering

Utvalget mener fylkeskommunen i hovedsak bør finansieres av skatteinntekter og rammetilskudd. Frie inntekter legger til rette for fylkeskommunale prioriteringer i lys av behovene regionalt og de prioriteringer de folkevalgte gjør. Frie inntekter understøtter fylkeskommunens rolle som demokratisk organ og deres samfunnsutviklerrolle. Frie inntekter forenkler rapporteringen i det offentlige og legger til rette for prioriteringseffektivitet fordi oppgaveløsningen kan tilpasses lokale og regionale behov, og fordi det gir mulighet for å se ulike oppgaveområder i sammenheng. Utvalget vil også peke på muligheten for overgangsordninger når oppgaver overføres til fylkeskommunene. Det kan for eksempel gjøres ved at fordelingen av midler tar utgangspunkt i den historiske fordelingen på området, og der en eventuell omfordeling gjøres over en bestemt tidsperiode. I den sammenheng vil utvalget peke på muligheten for særskilt fordeling (over den såkalte tabell c i grønt hefte) som en midlertidig modell for fordeling av midler på enkeltområder.

Øremerkede tilskudd

Til tross for at rammefinansiering av fylkeskommunene bør være hovedregelen, ser utvalget at det fortsatt vil være behov for øremerkede ordninger når nasjonale styringshensyn tilsier det og det er i tråd med veileder for statlig styring av kommuner og fylkeskommuner.

Øremerkede ordninger omfatter også tilskudd og prosjektmidler og har i tillegg til å ivareta nasjonale styringshensyn en viktig funksjon med hensyn til å stimulere til aktivitet, samarbeid og innsats som ellers ikke ville funnet sted. Det gir mulighet for å støtte målrettet innsats selv med mindre beløp. Utvalget vil legge til at øremerkede ordninger og tilskuddsmidler bør innrettes slik at fylkeskommunene innenfor hovedformålet med ordningene får en større grad av frihet til å prioritere og målrette ordningene til de regionale behov. Rapporteringskravene utformes på en måte som sikrer god nok styringsinformasjon, men uten for sterke krav til detaljer.

Forvaltningen av tilskuddsmidler

Utvalget mener fylkeskommunene bør overta forvaltningen av tilskuddsordninger og prosjektmidler overfor kommuner, frivillige, næringsliv og innbyggere innenfor de oppgaveområder fylkeskommunene har ansvaret for og/eller som faller innenfor rollen som samfunnsutvikler. Det er i tråd med Stortingets merknader som påpeker at fylkeskommunene bør få et større ansvar for "prosjektmidler".

Fylkeskommunene som politiske organ har legitimitet til å gjøre slike prioriteringer. Med færre og større fylker vil fylkeskommunene også få styrket administrativ og faglig kapasitet og kan føre en tilskuddsforvaltning som er effektiv, faglig fundert og samordnet. Ved å samle flere tilskuddsordninger i fylkeskommunene vil en kunne se midlene og formålene i sammenheng også på tvers av sektorer/samfunnsområder og vil kunne stimulere de delene av fylket som har størst behov. Fylkeskommunene vil gjennom sin kontakt og kjennskap til kommunene, frivillige og næringsliv være en god veileder for kommunene med hensyn til å dra nytte av ulike tilskuddsordninger. Fylkeskommunene vil kunne se flere ordninger og virkemidler i sammenheng overfor den enkelte kommune. Fylkeskommunene som kjenner de lokale forholdene, kan samle tilskudd for å stimulere til økt satsing og verdiskapingen i fylket. Utvalgets forslag omfatter derfor overføring av ansvar for tilskuddsordninger som følger av fylkeskommunenes nåværende oppgaver og utvalgets forslag om overføring av ytterligere ansvar. Dersom statlige tilskuddsordninger avvikles, bør ordningene gå inn i fylkeskommunenes rammetilskudd. Utvalget vil legge til at fylkeskommunene selv også kan etablere egne (ikke statlige) tilskuddsordninger til fordeling innad i fylkene. Slike ordninger finansieres eventuelt av fylkeskommunenes egne inntekter (skatt, rammetilskudd, andre inntekter).

Administrative og økonomiske konsekvenser

Utvalget har innenfor tidsrammen for utvalgets arbeid gjort noen overordnede vurderinger av økonomiske og administrative konsekvenser.

Utvalget anslår at forslagene samlet sett vil medføre en overføring i størrelsesorden 23,5 mrd. kroner fra staten til fylkeskommunene. I dette ligger midlene som i dag går til drift i de institusjonene som foreslås overført i sin helhet til fylkeskommunene, og utgjør om lag 8,5 mrd. kroner. Midlene i tilskuddsordningene og virkemidlene som foreslås overført utgjør om lag 15 mrd. kroner. Av disse er de fire største områdene:

- Kultur: rundt 4,5 mrd. kroner
- Næring, innovasjon og forskning: ca. 3,5 mrd. kroner
- Samferdsel: ca. 2,5 mrd. kroner
- Integrering: ca. 2 mrd. kroner

Rundt 4760 årsverk blir direkte berørt av forslagene. I tillegg vil flere statlige institusjoner bli berørt budsjett- og personalmessig som følge av en reduksjon i oppgaver og økonomiske virkemidler.

VURDERING:

Ekspertutvalgets forslag til oppgaveoverføring, regionreformen generelt og en ny fylkesstruktur, danner, gir slik rådmannen ser det grunnlag for en substansiell oppgaveoverføring til fylkeskommunene.

Forslaget vil kunne bidra til mer engasjement og oppmerksomhet om forvaltningsnivået og styrke fylkeskommunens rolle som samfunnsutvikler hvis kompetanse og ressurser overføres parallelt med oppgavene. Hvis ikke vil oppgaveoverføringen være uheldig.

Mange fylkeskommuner skal nå igjennom store endringsprosesser, og det er viktig at de nye fylkeskommunene får «satt seg» før en evt. oppgaveoverføring gjennomføres.

Rådmannen er skeptisk til at så mange statlige kompetanseinstanser splittes opp, det kan medføre ulik praksis og ulikt tjenestetilbud i fylkene.

KONKLUSJON:

Saken legges frem for kommunestyret til behandling.

VEDLEGG:

Ekspertutvalgets utredning

UTSKRIFT SENDES:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet



HØRING - FYLKESPLAN FOR ØSTFOLD - ØSTFOLD MOT 2050

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
22/18	Kommunestyret	12.04.2018

RÅDMANNENS INNSTILLING:

Rømskog kommune har følgende kommentarer til fylkesplanforslaget.

Regionale strategier for Indre Østfold:

- De regionale strategiene for Indre Østfold peker innledningsvis på at det er viktig å legge til rette for en positiv utvikling også for de kommunene som har lavere vekst. Derfor bør det føyes til at god standard på fv 21 har avgjørende betydning for vekst og utvikling i grensekommunene.
- Det bør i strategiene åpnes for muligheten for ikke-landbruksrettet næring på gårdsbruk. Bakgrunnen er at det på mange gårdsbruk står tomme fjøs og låver som bør kunne utnyttes bedre. Mange lokale bedrifter i Indre Østfold har startet opp på gårdsbruk. En del av disse har videreutviklet virksomheten til store og viktige arbeidsplasser i regionen.

Klima og miljø:

De foreslåtte delmål og strategier støttes, men det bør i tillegg settes opp et eget punkt som omhandler fylkeskommunens ansvar for å digitalisere sin virksomhet og bistå kommunens digitaliseringsarbeid.

Levekår og folkehelse:

Under delmålet utdanning og arbeidsliv bør hovedmålet være at ungdom ikke skal falle utenfor arbeid eller skolegang. Det bør bli et uttrykt mål for Østfold fylkeskommune som skoleeier at elevene fullfører videregående skole.

Under delmålet sosial ulikhet bør den første strategien være å redusere arbeidsledighet og øke sysselsettingsnivået. Deltakelse i arbeidslivet er helsefremmende og forebygger barnefattigdom.

SAKENS FAKTA:

Gjeldende Fylkesplan for Østfold, «Østfold mot 2050», ble vedtatt i 2009 og fikk gjennom vedtak av Regional planstrategi for Østfold (2012) forlenget planperiode til 2012-2015.

Fylkesutvalget vedtok 15. desember 2016 «Planprogram for rullering av Fylkesplan for Østfold». Fylkesplanens samfunnsdel var på offentlig høring fra juni til september 2017, og fylkestinget vedtok samfunnsdelen 25. oktober 2017. Samfunnsdelen er justert etter vedtaket. Det foreligger nå et komplett høringsutkast til fylkesplan med både samfunnsdel og arealstrategi; «Østfold mot 2050» godkjent av fylkestinget 15. februar 2018. Dette er nå sendt ut på høring med høringsfrist 23. april 2018. Endelig stadfesting av revidert fylkesplan er planlagt å skje ved vedtak i fylkestinget i juni 2018.

Regionrådet i Indre Østfold behandlet høringen i regionrådsmøte sak 08/18, den 2.3.2018. Regionrådet vedtok en høringsuttalelse, denne er vedlagt.

Fylkesplan for Østfold er fylkets øverste strategiske plan. Planen gir føringer for hele østfoldsamfunnet. Fylkesplanen skal samordne statens, fylkeskommunens og kommunenes virksomhet i fylket. Det påpekes at fylkesplanprosessen er en viktig arena for å utøve fylkeskommunens lovpålagte rolle som regional samfunnsutvikler.

I samfunnsdelen fastsettes mål og strategier for hvordan Østfold skal utvikle seg. Arealstrategien er et virkemiddel for å iverksette strategiene og nå målene. I planprogrammet er det lagt vekt på at det skal gjennomføres en rullering av fylkesplanen. Det innebærer at hovedstrukturen i planen fastholdes. Hovedtemaene fra forrige fylkesplan er beholdt:

- Klima og miljø
- Verdiskaping og kompetanse
- Levekår og folkehelse

For samfunnsdelen var det en arbeidsgruppe for hvert av samfunnsdelens tre hovedtemaer. I tillegg var det oppnevnt fire forskjellige referansegrupper, det ble avholdt åpne møter og tematiske konferanser/workshops.

For arealstrategien har det vært én arbeidsgruppe med følgende deltakelse:

- Kommunene – én representant fra hver av de fire delregionene
- Østfold Fylkeskommune (Fylkesplansjefen ledet arbeidsgruppen)
- Fylkesmannen
- Statens vegvesen
- Bane NOR
- Jernbanedirektoratet
- Fiskeridirektoratet
- NHO

Ett hovedoppdrag for arbeidsgruppe areal var å bidra til utarbeidelse av drøftingsgrunnlaget for dialogmøtene med kommunene.

De politiske drøftingene av fylkesplanen har foregått i dialogmøter med regionrådene. Referat fra dialogmøte 2 i Askim følger saken som vedlegg. Hensikten med dialogmøtene var å få en politisk drøfting av planens hovedprinsipper og oppnå mest mulig konsensus. Innspill fra dialogmøtene skulle legges til grunn for endelig utforming av høringsutkast til rullert fylkesplan.

Arealstrategien har hatt andre medvirkningsarenaer. Planforum, politisk planforum, brukerråd og referansegrupper er noen eksempler.

Klima er en hoveddimensjon i fylkesplanen. Det er en viktig grunn til at planen har beholdt tidsperspektiv fram til 2050, som er tidspunktet for når Østfold skal være et nullutslippssamfunn.

Fylkesplanen skal være retningsgivende både på lang og kort sikt. Målstrukturen i samfunnsdelen avspeiler det langsiktige perspektivet. Strategiene i samfunnsdelen viser hvordan man må jobbe de nærmeste fire årene for å nå målene. Noen strategier vil også ha et lengre tidsperspektiv.

Ønske om tydeligere prioriteringer og spissing av planen er imøtekommet gjennom endringer i fylkesplanens innledning, samtidig som det for hvert hovedtema i samfunnsdelen er gjort et ekstrakt av de viktigste innsatsområdene under overskriften «Hva må vi gjøre?».

Samfunnsdelen inneholder tre kortere frittstående kapitler som må ses i sammenheng med og er utfyllende til samfunnsdelens tre hovedtemaer. Temaet «sosiale investeringsfond» lå inne i høringsforslaget til samfunnsdelen, men er ikke videreført i fylkesplanen.

De frittstående kapitlene i fylkesplanen er:

- Et trygt Østfold
- Frivillighet
- Samfunnsfloker

Fylkesrådmannens justeringer i samfunnsdelen i henhold til fylkestingets vedtak av samfunnsdelen (oktober 2017) var følgende:

- Ordbruk i form av bør/skal/vurdere i strategiene i samfunnsdelen
- Styrke frivillighet, integrering og barn og unge som tverrgående temaer (gjelder ikke bare samfunnsdelen, men hele planen)
- Synliggjøre arbeidet for utjevning av sosiale forskjeller
- Justering av strategier, delmål og prosatekst som følge av høringsinnspill og i tråd med fylkesrådmannens saksinnstilling til behandling av samfunnsdelen

I tillegg er det tatt inn momenter fra konkrete tekstforslag som ble fremmet under fylkestingets behandling.

Hva er beholdt fra 2009-plan?

År 2050 er beholdt som tidshorisont.

Prognoser for folketilvekst i fylkesplanen fra 2009 på 1% har vist seg å treffe bra. Folketilveksten ligger til grunn for arealpotten og denne er derfor videreført på samme nivå i revidert plan. For Indre Østfold er det gitt to alternative arealpottes for tidsperioden 2009-2050: 7,9 km² gitt 15000 nye innbyggere og 11,3 km² gitt 20000 nye innbyggere. Rakkestads arealpott er trukket ut side forrige planarbeid.

Hovedstrategien for arealdisponering, transporteffektivitetsmodellen, ligger fast i det nye forslaget til fylkesplan. Dette betyr i korte trekk å basere videre utvikling på eksisterende sentra og infrastruktur, styrking av byene, arealøkonomisering, miljøvennlige transportløsninger og minimalisering av naturinngrep.

Kartene som viser langsiktig grense for utbygging og regionale næringsområder er beholdt. Kommuneplanene er lagt til grunn for siste planutkast. De nye kommunene (nye Moss og Indre Østfold kommune) får legge sine langsiktige grenser i ny kommuneplan og trenger dermed ikke ta stilling til det som ligger inne i fylkesplankartet.

Det er ingen endringer i nivå for tillatt spredt boligbygging gitt i retningslinjene.

Hva er nytt?

De regionale strategiene er redusert til å gjelde det som er interessant for hver region (altså Indre Østfold).

Retningslinjene er revidert. For å få gode løsninger for transformasjon, fortetting og uteoppholdsarealer for barn og unge i sentrum, foreslås det i retningslinjene at kommunene lager overordnede planer for fellesområder i sentrum, der dette er hensiktsmessig. Retningslinje (5.3.2 i gammel plan) med rekkefølgebestemmelse til fremtidig tettbebyggelse med 3 kommuneplanperioder er tatt ut av planen.

Rambøll har gjennomført en analyse av de regionale næringsområdene i Østfold som konkluderer med at det fortsatt er god plass i de utpekte områdene, men at det er behov for et nytt regionalt næringsområde i Nedre Glomma. Tofteberg i Fredrikstad er derfor lagt inn som nytt regionalt næringsområde.

Nytt i fylkesplankartet er mulig lokalisering av store datasentre. Det er kommet ett slikt område på Klypen-Nike i Våler kommune.

To regionale bestemmelser:

Største endring i arealstrategien er at det er kommet to regionale planbestemmelser som vil være juridisk bindende på samme måte som kommuneplanenes planbestemmelser og gjelde foran kommuneplaner som er vedtatt på et tidligere tidspunkt. Disse er:

- 1) Regional planbestemmelse for lokalisering av handel, med følgende hovedinnhold:
 - a) Store handelsområder/-konsepter skal lokaliseres i sentrum
 - b) Ikke etablering av handel i et belte på 500 meter på hver side av E6 og E18 (med unntak av sentere i senterstrukturen og avlastningsområder for handel)
 - c) Krav til maks antall parkeringsplasser i avlastningsområder for handel (ved utvidelse og nybygg)
 - d) Plasskrevende varer kan legges i avlastningsområder for handel. Plasskrevende er definert som trelast/byggevarer, gartneri/hagesentre, biler/motorkjøretøy, hvitevarer og møbler. Såkalte «Big-box-konsepter» kan ikke lokaliseres i avlastningsområder. I Indre Østfold er det satt av følgende avlastningsområder: Slitu/Brennemoen og Sekkelsten (i tråd med kommunenes intensjonsavtale)
 - e) Områder og bygninger for handelsvirksomhet skal utformes estetisk tiltalende og eksponeres minst mulig mot hovedvegnett.

- 2) Regional planbestemmelse for lokalisering av arbeids- og/eller besøksintensive virksomheter
 - a) Formålet er å legge til rette for en sterkere regional samordning av politikken for å styrke eksisterende by- og tettstedssentre og bidra til effektiv arealbruk og miljøvennlige transportvalg. Nylokalisering av arbeids- og/eller besøksintensive virksomheter skal legges til sentrum i byer og tettsteder, herunder:
 - i) Statlige og fylkeskommunale virksomheter
 - ii) Kommunale virksomheter med et kommunalt eller interkommunalt nedslagsfelt
 - iii) Private virksomheter av regional eller nasjonal betydning

Innspill fra regionrådet og kommunene til samfunnsdelen

Samfunnsdelen til fylkesplanen var på høring med frist 20. september. Her hadde flere av kommunene i Indre Østfold innspill. Innspill med kommentarer kan leses her: [innspill innen fristen](#) og [innspill etter fristen](#).

I forbindelse med utarbeidelse av arealstrategien, har det vært to dialogmøter mellom Østfold fylkeskommune og region Indre Østfold. I [dialogmøte 1](#) den 22.9.17 ble det fra Regionrådet særlig pekt på følgende:

- 1) Kort tid til prosess

- 2) Fylkesplanens strategier og retningslinjer er for detaljert
- 3) Fylkesplanen må gi rom for ny Indre Østfold kommune til å utvikle egen arealpolitikk
- 4) Kjøpesenterbestemmelsen slår feil ut i tettstedene
- 5) Arealregnskapet er tungt tilgjengelig og det er uheldig at bolig- og næringsarealer «konkurrerer» med hverandre
- 6) Viktige tema for Indre Østfold er spredt boligbygging, 100-metersbeltet, folkehelse og tettstedsutvikling og næring på gårdstun
- 7) Behov for bedre forankring av fylkesplanen i kommunene

I dialogmøte 2, den 17.11.17 pekte Regionrådet på følgende hovedstrategier for Indre Østfold:

- 1) Snu pendlerstrømmen
- 2) Flere arbeidsplasser
- 3) Ta ut potensialet i det nye fylkeskommune-kartet: VIKEN
- 4) Nærheten til kompetansemiljøer, som NMBU, Kjeller og HiØ
- 5) Stor befolkningsvekst
- 6) Levende bygder, næring i landbruket
- 7) Flerkjernet utvikling, to søskenbyer, mange tettsteder

VURDERING:

Totalt sett er fylkesplanen endret i retning av kommunens ønsker. De regionale strategiene er rettet mot det som er relevant for Indre Østfold og en del unødvendige retningslinjer er fjernet.

Kjøpesenterbestemmelsen er endret slik at den ikke rammer områdesentra og lokalsenter urettferdig og folkehelse og tettstedsutvikling har fått en noe tydeligere plass.

Spredt boligbygging opprettholdt

Rammene for omfang av spredt boligbygging er beholdt, slik at Indre Østfold fortsatt har høyere kvoter enn resten av fylket.

7 hovedstrategier ulikt vektlagt

Regionrådets ønskede 7 hovedstrategier for Indre Østfold er gjengitt i kapittelet Regionale strategier for Indre Østfold.

- Punktene 1, 2 og 5: *Snu pendlerstrømmen, Flere arbeidsplasser og Befolkningsvekst* er godt utdypet i kapittelet.
- Temaet *Levende bygder, næring i landbruket* (punkt 6) blir ikke fulgt opp ved å øke mulighetene til å drive næring på gårdstun, slik Indre Østfold har ytret ønske om. Spredt næringslokalisering har fått nye retningslinjer (nr. 1.14.1-5) som følger opp

nasjonale retningslinjer og omhandler vindkraft. Retningslinje 1.14.2 åpner for økt bruk av lokale næringsarealer tilknyttet byer og tettsteder for lokale næringsetablerere.

- Hovedstrategienes punkter 3, 4 og 7 gjelder utnyttelse av potensialet i ny fylkeskommune, Viken, nærhet til kompetansemiljøer som NMBU, Kjeller og HiØ og flerkjernet utvikling i Osloregionen. De to første temaene er i liten grad omtalt i teksten i kapittelet. Det står noe om at IØ i stor grad retter seg mot Oslo-området og om at infrastruktur og mobilitet er viktig denne veien. Men sammenslåing med Akershus og Buskerud og hvilke muligheter dette åpner for samarbeid nordover ser vi ikke omtalt i dette kapittelet. Det siste avsnittet i kapittelet Regionale strategier for Indre Østfold går på tvers av Indre Østfolds ønske om å ta del i utviklingen av en flerkjernet struktur der Askim/Mysen utgjør et regionalt tyngdepunkt som står på egne bein, gir en avlastning for Oslo og snur pendlerstrømmen inn mot Indre Østfold i stedet for ut retning Oslo. Avsnittet nedenfor kan tyde på at ønske er å snu pendlingen sørover i stedet for nordover, mens ønsket til Indre Østfold hele tiden har vært større egendekning av arbeidsplasser. Avsnittet bør strykes. Det gjengis i sin helhet her:

For tilbudet mellom Nedre Glomma og Indre Østfold er det viktig at Fredrikstad og Sarpsborg styrker sin fellesfunksjon som en storby som gir en reell avlastning for Oslo. Det vil kunne bidra til å snu pendlerstrømmen mot Nedre Glomma og avlaste utbyggingspresset vest i Indre Østfold.

Det er positivt for Indre Østfold at Nedre Glomma utvikles som storby, men ingen forutsetning for at Indre Østfold skal lykkes. For å tydeliggjøre Indre Østfolds ønsker, foreslås følgende nye avsnitt først under overskriften Utviklingsretninger:

Indre Østfold ønsker å utvikle regionen i retning av et regionalt tyngdepunkt i en flerkjernet struktur i Osloregionen med helhetlig tilbud av arbeid og opplevelser.

- Punkt 6 om levende bygder og næring i landbruket er ikke godt nok utdypet i kapittelet. Det er et ønske i Indre Østfold om å kunne ta i bruk tidligere landbruksbygninger til ny næring. Retningslinje 1.14.2 sier at spredt næringsbebyggelse bør unngås med mindre den er landbruksbasert og i tråd med veilederen «Garden som ressurs».

Kritisk til strategi 26 og 27 under klima og miljø

I fylkestingsvedtaket fra 15. februar heter det i punkt 3:

I høringen ber vi om innspill på: - Som oppfølging av pkt.26 og 27 under Samfunnsdelens klima og miljø (s.21) skal kommunene utfordres til å komme med forslag på omdisponering eller innbygging av tidligere avsatte områder tilbake til LNF-områder, - særlig for opparbeidet innmark.

Punkt 26 og 27 er som følger:

26. Eldre arealplaner som strider mot fylkesplanens delmål om jordvern og som ikke er effektivt, skal vurderes endret eller opphevet.

27. Dyrkbar mark bør ikke omdisponeres til utbygging av byer og tettsteder. Det skal kun gjøres dersom tunge hensyn knyttet til miljøvennlig utvikling av byer og tettsteder, tilsier dette. Flytting og reetablere dyrkbar jord bør være den naturlige følge av dette.

Intensjonen med begge retningslinjer er gode. Det er mye jobb å endre eller oppheve reguleringsplaner. Ordet «skal» bør derfor byttes ut med «bør» i retningslinje nr 26. I punkt 27 stiller vi spørsmål med realismen i siste setning om flytting av dyrkbar jord, men der dette er gjennomførbart, er det en god tanke. Setningen bør omformuleres for å ta høyde for at det kan være vanskelig å finne egnede områder for reetablert av dyrkbar mark.

Målkonflikt?

I innledning til hovedtema klima og miljø står det at kollektivsatsingen skal skje i byer og tettsteder og at fossilfrie kjøretøy skal sørge for mobiliteten på bygdene. Det står også at Østfold skal være et samfunn med mindre sosial ulikhet. Begge deler er videreført i retningslinjene 1.1.1 og 1.1.3. Indre Østfold har ved høringen av samfunnsdelen spilt inn at manglende satsing på kollektivtransport på bygdene på denne måten vil kunne være i strid med målsetting om at Østfold skal være et klimavennlig samfunn med mindre sosial ulikhet. Dersom kollektivtransporttilbudet ikke skal utvikles på bygdene vil dette få konsekvenser for mindre mobile grupper i samfunnet, barn og unge, eldre og andre som bor på bygdene og som ikke kan benytte egen bil.

For omfattende retningslinjer

IØ-regionen har vært klar på at retningslinjene i fylkesplanen har vært for altomfattende og detaljerte. De bør reduseres til det Østfoldsamfunnet gjennom fylkesplanen bør ha spesielt fokus på. I fylkeskommunens saksframlegg heter det at *det er lagt til grunn at retningslinjene skal forenkles og fokusere på regionale interesser. I de tilfeller hvor retningslinjene overlapper med nasjonale bestemmelser og lovverk, skal det gjøres på grunn av særskilte regionale interesser, eller for å utdype regional tolkning av de nasjonale bestemmelsene.* Det har blitt fjernet noen retningslinjer for eksempel universell utforming og detaljer rundt hvor

ofte bussen skal gå, men antall sider med retningslinjer har økt fra 7 til 8. Det synes å være flere årsaker til dette:

- Noen tema går igjen flere steder, under ulike overskrifter og med ulike formuleringer. For eksempel står det om høy arealutnyttelse, fortetting og transformasjon under 1.1.4 og dette kommer igjen under 1.2.1, 1.3.2 og 1.8.1. Det samme gjelder tema som prioritering av kollektivtrafikk og gange og sykkel, knutepunkter og estetikk i byggeområder. Retningslinjene burde vært organisert på en annen måte og dermed kortet ned betraktelig.
- Det er fortsatt mange tema i retningslinjene som er lovpålagt gjennom PBL, for eksempel risikoanalyser og grunnundersøkelser, universell utforming, hensyn til kulturminner, krav om lekeareal.
- Retningslinjene er fortsatt altomfattende og ligner mye på omfanget av planbestemmelser i kommuneplaner. For eksempel trenger vi ikke en fylkesplan til å si at biologisk mangfold skal vektlegges i de kommunale planene, at allmenhetens tilgang til vassdrag skal prioriteres eller at universell utforming skal vektlegges i all planlegging og utbygging.
- På enkelte tema går retningslinjene for mye i detalj, for eksempel masseforvaltning og energibruk.

Med så altomfattende retningslinjer blir det en «alle gode hensiktens plan» og planen svekkes som styringsverktøy.

For øvrig ser det ut som målgruppa for retningslinjene først og fremst er kommunene og i mindre grad statlige og regionale etater. De er så vidt nevnt (veieier under 1.9.3, kollektivtrafikkens stamnett i 1.9.4 og større vei- og jernbaneprosjekter masseforvaltning under 2.4.3). 22 av retningslinjene og begge planbestemmelsene har tema som bør eller skal avklares eller innarbeides i kommuneplanene.

Stram fremdriftsplan får konsekvenser

På dialogmøte 1 sa Indre Østfold i fra om at framdriften var for stram. Vi ser nå at det med stor sannsynlighet hadde blitt en bedre plan med større oppslutning om det var bedre tid til å gi innspill til forslag til regionale strategier og retningslinjer før disse ble sendt på høring.

KONKLUSJON:

Saken må vurderes ut ifra Regionrådets vedtak og kommunens tidligere innspill.

VEDLEGG:

Lenke til fylkesplanen:

Høringsforslaget til Fylkesplan for Østfold – Østfold mot 2050 ligger på Østfold fylkeskommunes hjemmeside: https://www.ostfoldfk.no/f/p1/ifde687d6-3541-437b-bbe1-07b83432b335/fylkesplan_ostfold_digital.pdf.

UTSKRIFT SENDES:

Østfold fylkeskommune



HØRINGSFORSLAG FOR REGIONAL TRANSPORTPLAN FOR ØSTFOLD MED HØRINGSFRIST 23. APRIL 2018.

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
23/18	Kommunestyret	12.04.2018

RÅDMANNENS INNSTILLING:

Tidligere innsendt høringsuttalelse (2017) sendes inn som kommunens uttalelse i brev form.

SAKENS FAKTA:

Høringsforslag for Regional transportplan for Østfold legges på høring med høringsfrist 23. april 2018.

Regional transportplan (RTP) er en helhetlig plan som dekker alle samferdselsområder og regioner i Østfold. Regional transportplan skal være et styringsverktøy som gir strategiske retningsvalg for at transportsystemet. Fylkesplanen er overordnet plan til regional transportplan, og RTP skal bidra til å nå målene i fylkesplanen for Østfold.

Regional transportplan gir også føringer og retningsvalg som skal ligge til grunn for de 4-årige handlingsprogrammene. Planens handlingsprogram viser hvordan de forskjellige temaene følges opp med tiltak for å nå disse målene. Strategiene og hovedmålene i Regional transportplan ligger til grunn for prioriteringene (tiltakene) i handlingsprogrammet.

Forslaget hovedstrategier

Geografisk tilpasning av tiltak ut fra transportutfordringer og regionale samarbeidsavtaler.

Fullføring av påbegynte og oppfølging av vedtatte prosjekter.

Iverksetting av tiltak som gir:

bedre utnyttelse av de ulike transportformenes fortrinn,

økt verdiskaping og flere arbeidsplasser basert på lokale/regionale fortrinn, og / eller

økt fysisk aktivitet og bedret folkehelse for befolkningen generelt og for prioriterte målgrupper spesielt.

Dette skal skje for lavest mulig kostnad og minimerte miljø- og målkonflikter.

Hovedtrekk i strategiene på de ulike temaene:

Gående prioriteres på reiser under 2 km, syklende på reiser under 6 km, kollektivtransport på reiser over 6 km.

Utnytte eksisterende infrastruktur

Prioritere strekninger med størst potensial for den aktuelle transportformen (gange, sykkel, kollektiv).

Utvikle/videreutvikle samarbeid (gåstrategier, sykkelbyer, jernbane, havnesamarbeid osv.).

Følge opp strategier og planer

Skape sammenhengende tilbud som binder møteplasser og målpunkter sammen.

Tilrettelegge for at kombinasjonsreiser er enkelt og attraktivt.

Tilrettelegge for miljøvennlig transport og ny teknologi.

Sørge for god fremkommelighet for de prioriterte transportformene.

Koordinere og samordne påvirkningsarbeid på nasjonalt transportnett.

Tilrettelegge for byvekstavtaler og nullvekstmålet for personbiltrafikk.

Innsatsen på fylkesvegområdet differensieres ut fra behovene på den enkelte strekning.

Differensierte tilstandskrav ut fra vegenes transportfunksjon og definerte utviklingsmål for prioriterte vegstrekninger skal synliggjøre faktiske behov for å innhente vedlikeholdsmessig og investeringsmessig etterslep.

Trafikksikkerhetsarbeidet videreføres med nye etappemål.

Godstransportens behov skal vektlegges ved prioritering av midler for oppgradering av veger

Tilrettelegging av arealer og transportløsninger skal følge prinsippene om transporteffektivitet

Målkonflikter og transportenes samfunnsfunksjon

Et nytt kapittel er lagt in i RTP for å synliggjøre målkonfliktene som vil kunne oppstå. Dette viser hvordan transporten og transportformer er med på å nå hovedmålene i fylkesplanen. Hensikten er å tydeliggjøre målkonflikter og behov for prioriteringer. I tillegg viser dette hvordan noen tiltak bidrar til å nå flere av målene.

Struktur og oppbygging

I rulleringen av RTP har fylket valgt å sette skillet mellom byområder og distrikter i stedet for mellom de ulike regionene i Østfold.

Vegnettsplan for Østfold

Kapittelet som omhandler fylkesvei er en innarbeidelse av vegnettsplanens del 1 RTP som vedtatt i Fylkesutvalgets 09.06.2016. Vegnettsplanen fungerer i RTP som utdypingen av føringene på fylkesvei. Vegnettsplanen utarbeides av Statens Vegvesen og omfatter både drift, vedlikehold, investering og forvaltning. Vegnettsplanens formål er å være et retningsgivende verktøy for utvikling av et helhetlig og funksjonsdyktig vegnett.

Rømskog kommune har tidligere svgitt følgende høringsuttalelse (2016 og 2017):

«Vi viser til utsendt høringsversjon 2016 og 2017.

Vi registrerer med stor forundring at den indre stamveien (Fv 21) som går fra E-6 ved Halden til E-16 ved Skotterud/Kongsvinger og som krysser E-18 ved Ørje er totalt utelatt. Denne veien er livsnerven gjennom grensekommunene og en helt avgjørende forutsetning for utvikling av næringsliv og boliger i disse bygdene.

Rømskog kommune har i tidligere høringer gitt uttrykk for at Fv 21 må få et løft. Vi vil peke på følgende forhold:

- 1. Veien er sterkt trafikkert med tungtransport, men er ikke dimensjonert for dette. Bæreevnen i veien er generelt for dårlig til den transport som i dag skjer.*
- 2. Veiskulderen er på mange steder for svake til den økende og tunge trafikken.*
- 3. Veien trenger flere steder bedre tilrettelegging for myke trafikanter, skal det være noen mening i å ha det som turistvei for syklister.*
- 4. Fv 21 går fortsatt flere steder gjennom gårdstun.*

Rømskog kommune mener at en skikkelig opprusting av hele Fylkesvei 21 må prioriteres høyt av fylkeskommunen og tonn pr km må innføres som kriterium for veiprioriteringene.

Bakgrunn

RTP omhandler i stor grad persontrafikk og myke trafikanter. Næringsliv og samfunns økonomiske inntjening er helt avhengig av godstransport. Dette må komme til uttrykk i fylkeskommunes prioriteringer av veiinvesteringer.

Godstransport er nesten helt fraværende i fylkeskommunens transportplan - RTP. I kap 3.1.6 angis riktig nok at det er en strategi å skrive opp fylkesveiene fra 8 til 10 tonn og for enkelte strekninger åpne for bruk av modulvogntog (25,25m). Det antydes også at det er et mål å fåoverført mer gods fra bil til sjø og jernbane. For grensekommunene er dette ikke et alternativ, og Fv 21 må behandles som en stamvei.

Godstransport både til næringsdrivende i fylket og gjennomfylket har et stort volum. Fv 21 er et sentral for transport av tømmer til fylkets store treforedlingsbedrifter i Halden og Sarpsborg fra skogkommunene Halden, Aremark, Marker, Rømskog, Aurskog-Høland og Eidskog.

Saugbrugs i Halden målte i 2014 inn 676 188 kbm. Av dette kom ca 17.500 kbm med båt og ca 166.000 jernbane. Det betyr at ca 500.000 kbm tømmer ble transportert inn til Saugbrugs via vei i 2014. Saugbrugs anslår selv at noe i underkant av 50% av dette kommer via Fv 21.

Med bakgrunn i dette kan vi anslå at ca 300.000 kbm tømmer fraktes på fv21 pr år, det vil si ca 8.000 trailerlass med tømmer i løpet av ett år, en gjennomsnittlig belastning på ca 22 lass pr døgn.

Utviklingen de siste årene er en entydig – stadig søkende yrkes/tungtrafikk, spesielt vogntog med utenlandsk opprinnelse. Dette i tillegg til vår interne transport gjør at strekningen oppleves som svært trafikkert. Årsaken til at veien oppleves som problematisk er den dårlige standarden som den strekningsvis har. Dette gjelder forhold som

- Bredde
- Kurvatur
- Bæreevne

☐ Stigningsforhold

Da fløtingen opphørte rundt 1980 var det en felles forståelse for at volumene som skulle fra vann til vei ville medføre behov for en betydelig opprusting av daværende Rv 21. Da veien ble omgjort til Fv 21 kom tilsvarende løfter om prioritering. Intet har skjedd. I 1976 ble det fløtet 176.000 kbm. Med den tids lastevolum utgjorde det omtrent samme antall lass som i dag fraktes på Fv21

Bredden på veien er strekningsvis en utfordring i forhold til myke trafikanter. Siden veien er markedsført som en nasjonal sykkelrute, må det forventes en viss grad av sikkerhet. Fv21 er en av fylkets mest attraktive turistveier, i sin tid markedsført som Villmarksveien. Den har i dag også status som nasjonal sykkelrute nr 9, men er i svært liten grad tilrettelagt for dette.

Veibredden blir spesielt problematisk fordi veien også enkelte steder har svært dårlig bæreevne med svake veiskuldre, noe som gjør at sikkerheten blir dårlig. Kurvaturen gjør i tillegg at det blir mye oppbremsing og akselerasjon, noe som både økonomisk og miljømessig er uheldig. Stigningsforholdene oppleves i dag ikke som like utfordrende som tidligere, da de tunge kjøretøyene har langt større motorstyrke enn tidligere. Enkelte steder, som Fangekasabakken i Aremark og Kastbakken i Marker, er det stor stigning kombinert med krapp sving, og dette er tydelige flaskehals i transporten.

Det er også i dag helt uakseptabelt at en av de sentrale stamveiene fortsatt noen steder tett på bebyggelsen eller gjennom gårdstun, noe som er lite trafiksikkert og meget problematisk for beboerne som berøres. Det er mange ti-år siden avtaler er gjort med grunneiere om alternative traseer.

Konklusjon

Rømskog kommune mener det bør gjøres en satsing på Fv 21 i form av økt bæreevne, bedre dekke, og utbedring av veitraseen som sikrer en akseptabel trafikkavvikling. I tillegg bør det foretas en fortsatt satsing på tilrettelegging for turister i form av rasteplasser og enkelte steder også utsiktsrydding.»

Rømskog kommune er av den oppfatning at vår region har vært forsømt i forhold til andre tilsvarende regioner, og at det nå er behov for å ta igjen dette. Dette er nødvendig for at vi skal ha en effektiv og attraktiv transportkorridor langs svenskegrensen i framtiden, og dermed et grunnlag for utvikling av næring og bosetting. Vei er nøkkelen til utvikling!

Rømskog kommune mener at FV21 endres til riksvei 2, dette fordi den er en naturlig forlangelse av riksvei 2 over Kongsvinger.»

VURDERING:

Det vurderes at tidligere innsendte høringsuttalelse kan gjentas da kommunens synspunkter ikke synes tilstrekkelig ivarettatt.

KONKLUSJON:

Saken legges frem til politisk behandling.

VEDLEGG:

Høringsforslag for Regional transportplan mot Østfold 2060

UTSKRIFT SENDES:
Østfold fylkeskommune

OPPLØSNING AV FELLES FORLIKSRÅD - OPPRETNING AV RØMSKOG FORLIKSRÅD

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
24/18	Kommunestyret	12.04.2018

RÅDMANNENS INNSTILLING:

1. Marker og Rømskog forliksråd oppløses som en konsekvens av endringer i politiets struktur.
2. Representantene som tilhører Marker kommune trer ut, og gjenværende representanten fra Rømskog kommune; Peter Sundsrud blir sittende. Som nye medlemmer til Rømskog kommunes forliksråd velges varamedlemmet Kari Pettersen og første reserve Kristin Krogstad.
3. Som nye varamedlemmer velges følgende:
Kvinne:
Mann:
4. Som reserver velges følgende:
Kvinne:
Mann:

SAKENS FAKTA:

Marker og Rømskog kommuner kan ikke lenger ha felles forliksråd. Vilkårene er ikke tilstede jf. domstolsloven §27, og vårt felles forliksråd må oppløses.

Den alminnelige namsmannen er sekretariat for forliksrådet i sitt distrikt, jf. domstolloven (dl) § 27. Hovedregelen er at det skal være et forliksråd i hver kommune. Under gitte forutsetninger kan flere kommuner ha felles forliksråd. Et vilkår for å ha felles forliksråd er at man har felles sekretariat. Dette har vært praksis for Rømskog og Marker kommuner.

Som en konsekvens av endringer av politiets struktur har det oppstått den situasjon at enkelte felles forliksråd ikke lenger har samme sekretariat, noe som blant annet gjelder Rømskog og Marker.

De kommunene som må oppløse felles forliksråd kan etablere dialog med andre kommuner i samme namsmannsdistrikt med sikte på å bli en del av et allerede etablert felles forliksråd, eller etablere nytt felles forliksråd med annen kommune.

Vilkårene for felles forliksråd fremkommer av dl § 27;

Kommuner som har samme sekretariat for forliksrådet og dessuten ligger i samme domssogn, kan med tilslutning av minst 2/3 av hver av kommunestyrenes medlemmer beslutte å ha felles forliksråd dersom kommunene samtidig er enige om hvor mange medlemmer og varamedlemmer hver kommune skal velge, og om hvordan det skal sikres at det blant både medlemmene og varamedlemmene er både kvinner og menn.

Politidirektoratet ber om at berørte politidistrikt snarest initierer dialog med de aktuelle kommunene med sikte på oppløsning av felles forliksråd hvor vilkårene for felles forliksråd ikke lenger er til stede. Siden det er kommunestyrene som kan beslutte felles forliksråd etter dl § 27 siste ledd, må også en oppløsning av felles forliksråd skje ved kommunestyrebehandling.

Som medlem av felles forliksråd for Marker og Rømskog oppnevnte Rømskog kommunestyre i 2015:

Peter Sundsrud

Varamedlem:

Kari Pettersen

Som reserver velges:

1. Kristin Krogstad
2. Øyvind Bergseth

Kommunen skal kontrollere at de foreslåtte kandidatene tilfredsstillers krav til vandel, alder, stilling ol jfr Domstollovens §§ 53, 56 og 70-72.

Valget innberettes til Fylkesmannen som skal kontrollere at valget er lovlig jfr Domstolloven § 58.

VURDERING:

Det er departementets vurdering at vilkårene for felles forliksråd etter dl § 27 ikke lenger er til stede der hvor sekretariatsfunksjonen blir delt på grunn av omorganiseringen. Departementet har vurdert hvorvidt politiloven § 17 gir politiet hjemmel til å samle sekretariatsfunksjonen hos en av de berørte namsmennene innenfor politidistriktet, men har kommet til at en oppsplitting av namsoppgavene ikke er i tråd med domstolloven og forarbeidene til endringer i politiloven. Med unntak for gjeldsordningssaker, jf. gjeldsordningsloven § 2-1 første ledd, er det for flere namsmannsdistrikter i politiet ikke adgang til å samle utvalgte oppgaver hos en namsmann. Departementet viser til at dl § 27 sjette ledd gir uttrykk for at namsmannen er sekretariat for forliksrådene i sitt distrikt. I forarbeidene Prop. 33 L (2016-2017) uttales blant annet at politiets namsmannsoppgaver og forliksrådets virksomhet henger tett sammen.

Politidirektoratet mener det er flere forhold som taler for felles forliksråd. Det vil medføre økt sakstilfang og gi økt kompetanse hos forliksrådet. Samtidig er færre forliksråd per sekretariat lettere å administrere for namsmannen.

Siden Rømskog og Aurskog-Høland ligger i ulike domssogn, er det ikke anledning til å ha felles forliksråd før i 2020.

Det foreslås at de representantene som tilhører Marker kommune trer ut, og at de gjenværende representantene fra Rømskog; medlemmet, varamedlemmet og første reserve velges som Rømskog kommunes forliksråd.

Det foreslås at det velges to nye varamedlem og to nye reserver; ett kvinnelig og ett mannlig.

Forliksråd er ikke et politisk råd eller utvalg, men det skal først og fremst tas hensyn til personlige forutsetninger og egenskaper hos de valgte.

KONKLUSJON:

Rømskog og Marker forliksråd oppheves og Rømskog forliksråd etableres.

VEDLEGG:

Brev fra Politidirektoratet

UTSKRIFT SENDES:

De valgte

Politiet med forespørsel om vandelsattest

Fylkesmannen når vandelsattest foreligger